

Knihovna jako nástroj strategie a vývoje města a jeho veřejného prostoru: případ Bratislava

Tom Štefek

knihovnik metodik > učící knihovnik > PR knihovnik >
knihovnik projekták > designér služeb > ředitel

**Knihovny
2030?**

**Knihovna
1980**

Tím zástupcov mesta Bratislavy sa bude učiť novým prístupom k riešeniu problémov

Súčasťou programu Harvard Bloomberg City Leadership Initiative je aj primátor Bratislavy Matúš Vallo spolu s ďalšími 40 primátormi z celého sveta.

Zdroj: TASR

Tím zástupcov mesta Bratislavy sa učí prístupu „design thinking“. Jeho súčasťou je napríklad rýchle testovanie prototypov riešení, lepšia identifikácia problémov, meranie – rozhodnutia založené na dátach a rýchla úprava (iterácie). „Výsledkom deväťmesačného programu má byť lepšie porozumenie výziev mesta z pohľadu obyvateľa (people-centric) a portfólio pilotných projektov, ktoré mesto môže následne otestovať v živom mestskom prostredí,“ podotkol Bubla. Okrem Bratislavy sú zapojené v programe mestá zo Spojených štátov amerických a Čile.

Súčasťou programu Harvard Bloomberg City Leadership Initiative je aj primátor Bratislavy Matúš Vallo spolu s ďalšími 40 primátormi z celého sveta. Ich vzdelávanie sa začalo v júli. „Veľmi mi záleží na tom, aby sme mali pri spravovaní nášho mesta tie najlepšie poznatky, najlepšie know-how, aby sme vedeli, čo sú trendy vo svete, kde sa máme inšpirovať a kde sa učiť z chýb iných,“ napísal na sociálnej sieti Vallo.

Trojská kotlina se v průběhu dalších 5 let razantně promění. Pražané se mohou těšit na nový park, kvalitnější nábřeží a lepší propojení. Nyní mají možnost projekty ovlivnit.

IPR vypsál veřejnou zakázku na proměnu svého venkovního areálu

23. 11. 2020

Venkovní prostor v okolí sídla Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR) čeká proměna. Novou podobu areálu Emauz určí krajinářská studie, na kterou je nyní vypsána veřejná zakázka. Cílem proměny je vytvořit kvalitní veřejný prostor, který bude sloužit jak zaměstnancům IPR, tak návštěvníkům Centra architektury a městského plánování (CAMP) a veřejnosti. Nabídky lze podávat do 7. 12. 2020.

»

IPR hledá ředitele/ředitelku pro novou Sekci rozvoje města

20. 11. 2020

Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR) od začátku příštího roku zásadně změní svou organizační strukturu.

Plánujeme zdravšie, krajšie a funkčné mesto

Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB) je koncepčným inštitútom v oblasti architektúry, územného plánovania, participácie a strategického plánovania. Tvorí ho tím odborníkov a odborníčok v oblasti architektúry, urbanizmu a rozvoja mesta, ktorý plánuje rast a rozvoj tak, aby stúpala kvalita života aj kvalita verejného priestoru.

Cieľom MIB je v mestských projektoch a plánoch podporovať kvalitnú architektúru a funkčné riešenia odzrkadľujúce potreby obyvateľov Bratislavy, aj vzhľadom na spoločenské a klimatické zmeny. MIB je príspevkovou organizáciou hlavného mesta.

Drevené plató s hmlovou fontánou

VEREJNÝ PRIESTOR

Drevené plató má slúžiť ako pobytová plocha pre verejnosť, kde okrem pódia pre podujatia, vďaka h...

Včelia lúka

ZELEŇ

Areál sa nachádza pri horárni Krasňany na Peknej ceste. Lúka, ktorá bola doteraz verejnosti neprí...

Manuál participatívneho plánovania

MESTSKÉ PLÁNOVANIE

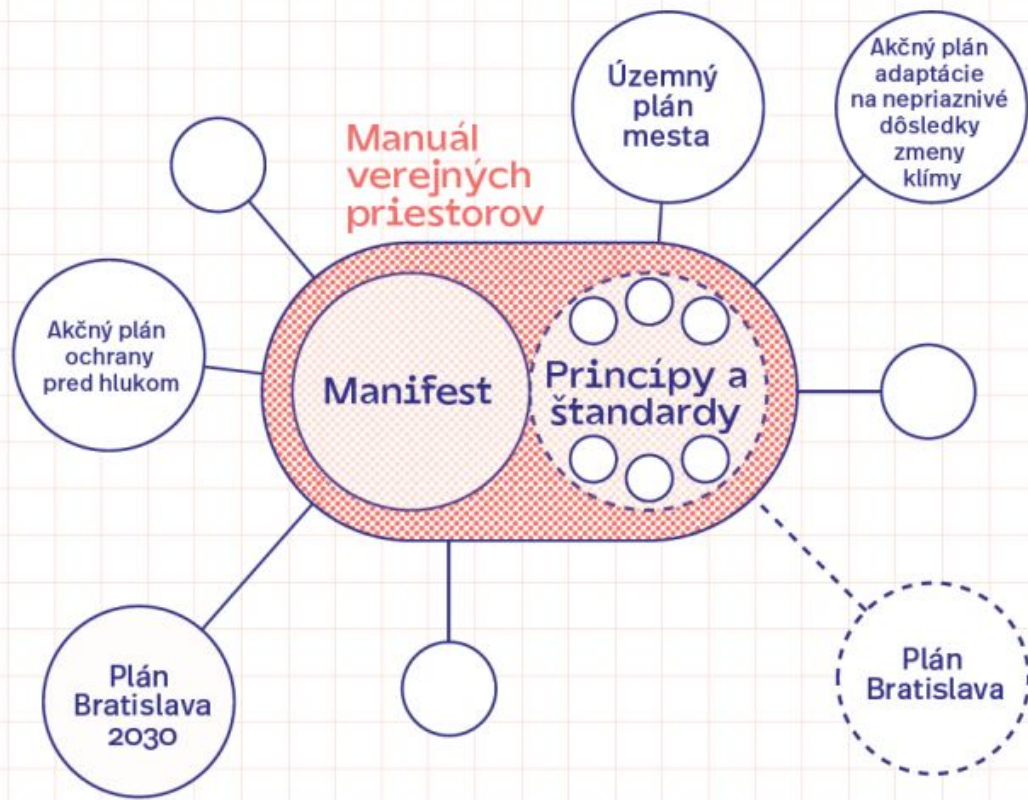
STAROSTLIVÉ MESTO

Železná studnička

REVITALIZÁCIA

ZELEŇ

město/obec

knihovna

město/obec

knihovna

Domov - Projekty - Grössling

Grössling

REVITALIZÁCIA

Chceme obnoviť pôvodnú funkciu kúpeľov Grössling, pridať k nim nové formy kultúrno-komunitných aktivít a otvoriť tak priestor verejnosti. Okrem obnovy kúpeľnej časti plánujeme do oddelenej časti objektu presťahovať časť Mestskej knižnice a vytvoriť tak verejnú inštitúciu, ktorá bude prístupná pre všetkých.

Proces participácie

Stahovanie knižnice do nových priestorov je vnímané ako možnosť zásadnej premeny prostredia knižnice, preto sa v rámci zapojenia verejnosti sme sa pýtali aj na to, ako priestor knižnice zveladiť a vylepšiť pre jej aktuálnych návštevníkov a návštevníčky, ako aj pre ľudí, ktorí aktuálne priestory knižnice nevyužívajú. Prieskum názorov a postojov verejnosti bol zameraný aj na ďalšie aspekty priestoru, ako napr. budúce využitie kúpeľov a priestoru na relax.

So špecifickými skupinami prebehne aj hlbšie zisťovanie postojov k ich používaniu knižnice – pôjde napríklad o skupiny seniorov či expatov. Samostatná vetva participácie je aj zapojenie samotných pracovníkov a pracovníčky knižnice do celého procesu.

Dokumenty na stiahnutie:

[Záverečná správa Grössling](#)

klik

Design **thinking**

- **design na základě poznání (výzkumu, empatie)**
- **participace, spolupráce**
- rychlé prototypování (malé kroky ve vývoji), learning by doing
- snižování rizika
- vizualizace
- kritické myšlení (syntéza, analýza)
- Kreativita (ideace, prototypování)
- holistický přístup
- integrační, multidisciplinární povaha
- vedení lidí, inovační prostředí organizační kultura, diplomacie

riziko

design založený na názoru

design založený na pravidelném výzkumu

čas

Domov - Ako budú vyzerat' kúpele Grössling? Obnovia aj zasypaný bazén z roku 1895, celý areál bude prístupný verejnosti

Ako budú vyzerat' kúpele Grössling? Obnovia aj zasypaný bazén z roku 1895, celý areál bude prístupný verejnosti

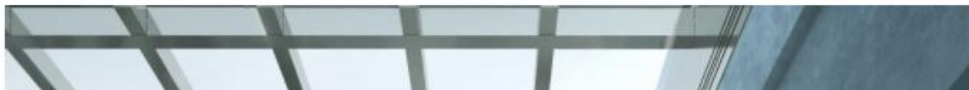
REVITALIZÁCIA

| 4. novembra 2020

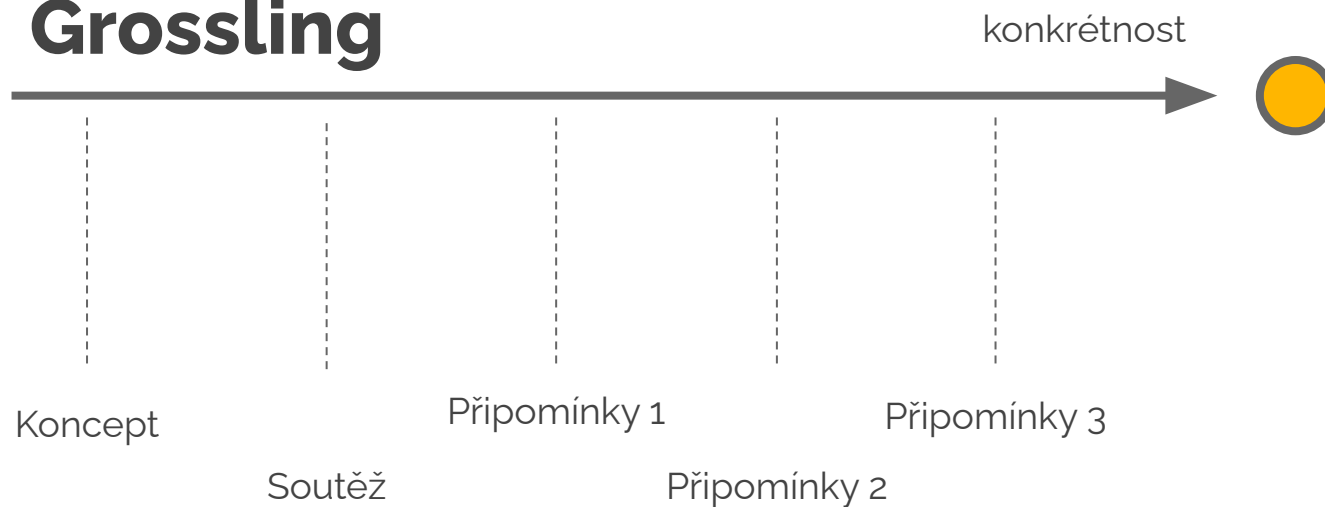
klik

Bratislava, 4.11. 2020 - Mestské kúpele Grössling sú jednou z ikonických stavieb Bratislavy. Od jari prebiehala architektonická súťaž, z ktorej vzišiel víťazný návrh, podľa ktorého mesto kúpele po 25 rokoch od ich zatvorenia obnoví. Celý priestor bude otvorený verejnosti, pribudnú nové bazény a sauny, rovnako ako úplne nové funkcie pre verejnosť vďaka presťahovaniu Mestskej knižnice do bývalej administratívnej časti.

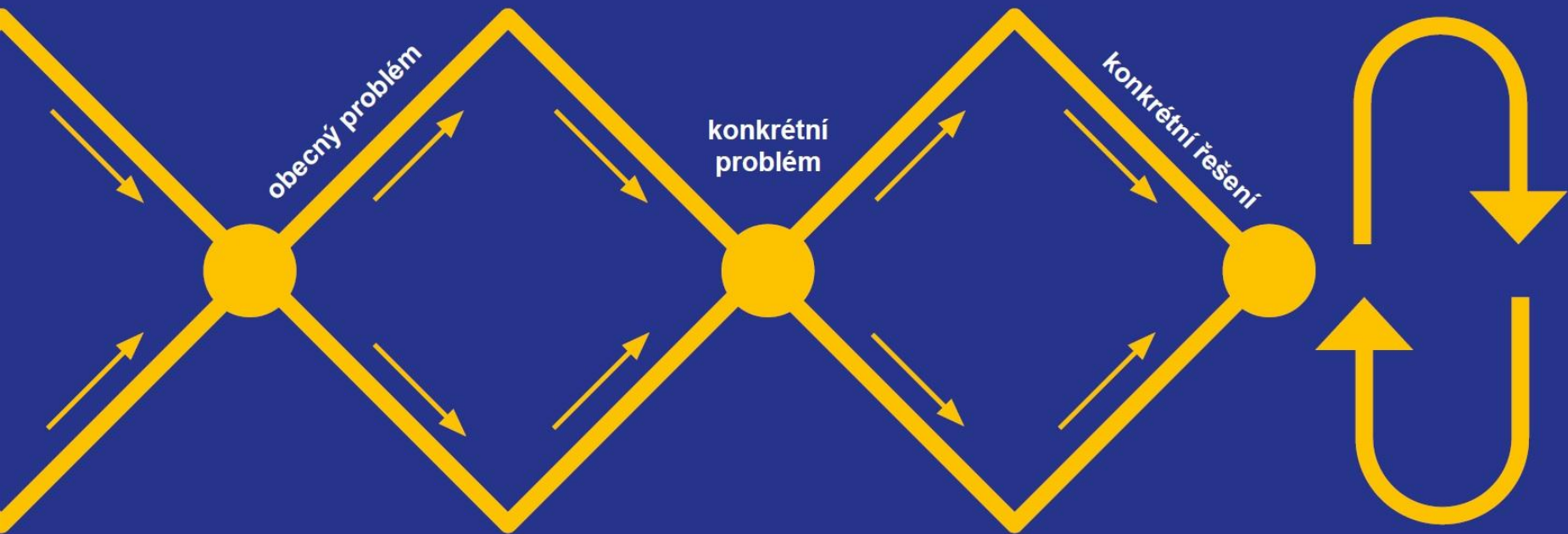

Grossling

MAPUJEME

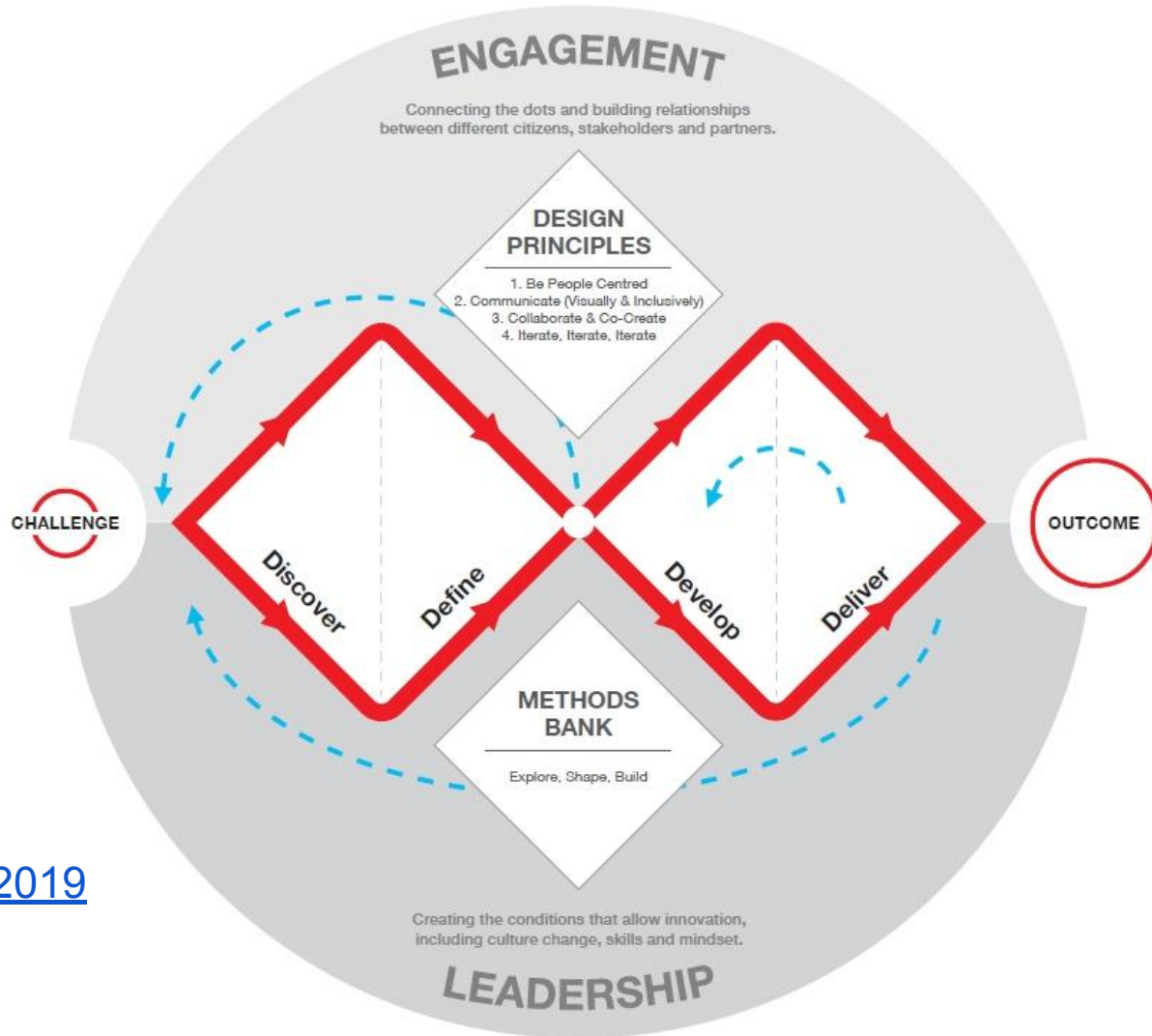
PTÁME SE

VYVOZUJEME

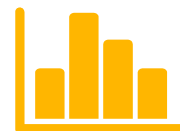
VYMÝŠLÍME

NAVRHUJEME

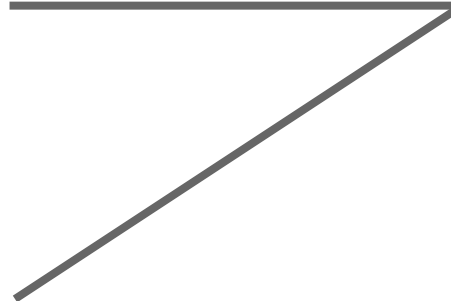
TESTUJEME

[British Design Council, 2019](#)

město/obec

knihovna

Programový rozpočet

Programový rozpočet

klik

- Dopady
>
- Oblasti
>
- Projekty - záměry
>
- Projekty - výsledky
>
- Měřitelné ukazatele
>
- Cena

Teorie změny

Plán projektu

Očekávané přínosy projektu

1

2

3

4

5

Vstupy

Co mohu vložit do sociální inovace?

(např. peníze, lidské zdroje, nástroje...)

Aktivity

Všechny kroky a akce, které je třeba udělat

(např. vytvořit výukový modul, uspořádat workshop,...)

Výstupy

Měřitelné indikátory

(např. počet lidí, kteří se zúčastnili, počet rozdaných výtisků...)

Výsledky

Žádoucí behaviorální změna, která by přímo díky intervenci měla nastat

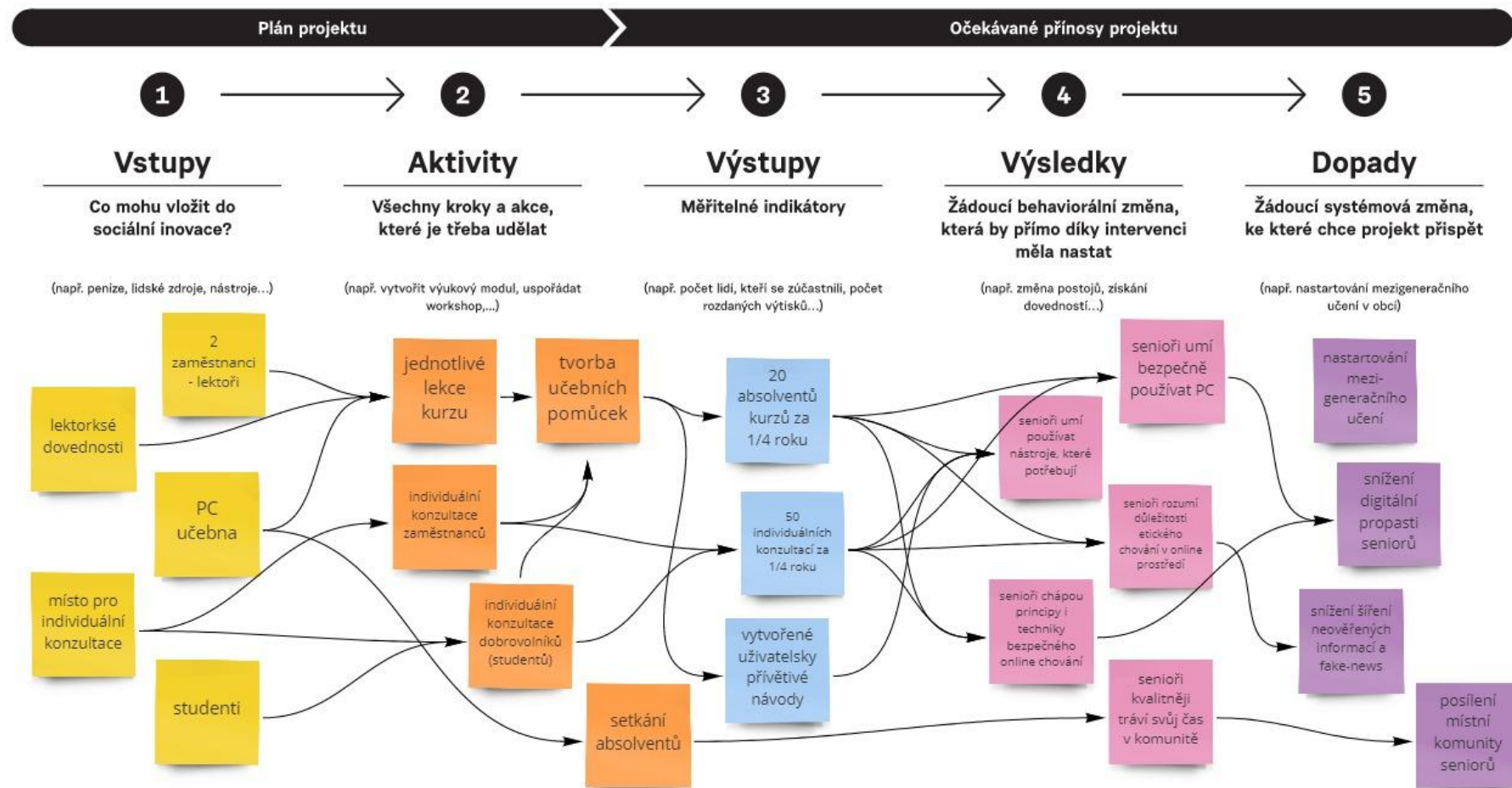
(např. změna postojů, získání dovedností...)

Dopady

Žádoucí systémová změna, ke které chce projekt přispět

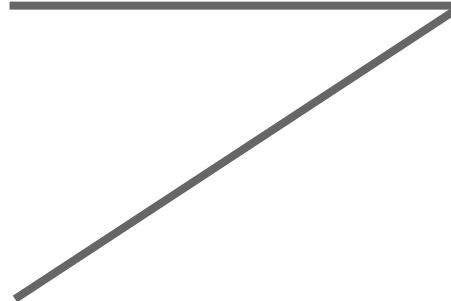
(např. nastartování mezigeneračního učení v obci)

Teorie změny

město/obec

knihovna

Organizační identita

Identita organizace

- Severka
- Kompas
- Kotva
- Hodnoty

Identita organizace

- Proč je tady knihovna? Za jakými účely?
- K čemu tady může/měla by být za 10/20 let?
- Jak by měla komunikovat?
- Kterým by se měla věnovat tématům a činnostem?
- Jaké by měla zastávat hodnoty?
- Jak by se to mělo odrážet v organizační kultuře a procesech?

Identita organizace

- Výstup: veřejná prezentace výstupů a interpretace výzkumu, zahrnutého do procesu
- Výstup: ideační a prioritizační workshopy týmu
- Výstup: veřejná publikace (případová studie) popisující postup i výstupy a výsledky
- Výsledek: podpora interní komunikace
- Výsledek: ideové ukotvení práce a týmové "sladění"

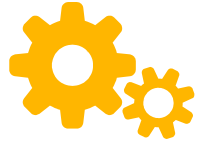
MKB 2030

- Koordinátor pro komunity a spolupráci
- Projektový manažer
- Designér služeb
- Evaluátor činnosti
- Lektor
- Specialista pro přístupnost služeb
- ...

Design is a
behaviour, not
a department.

Veřejné služby + design = <3

Design veřejných služeb

Výzvy:

- Obrovské aparáty poskytující služby – přímo nebo přes třetí strany
- Silně regulovaný sektor (byrokratické procedury)
- Sektorovost
- Kulturní a politické souvislosti
- Konzervativní organizační/pracovní kultura

Díky!

Otázky?

stefek@phil.muni.cz